

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research Design) เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีทวินามต่อคุณค่าแห่งตนของมารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลอง
5. วิธีดำเนินการทดลอง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ มารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา ที่มารับบริการที่บ้านพักฉุกเฉิน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 28 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นมารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาที่มีอายุครรภ์ระหว่าง 3 - 6 เดือน ซึ่งไม่เคยได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีทวินามต่อคุณค่าแห่งตนมาก่อน ไม่มีปัญหาในการมองเห็น การได้ยิน การใช้ภาษาพูดและสามารถอ่านออกเขียนได้ มีความพร้อมและยินดีเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 16 คน ได้มาโดยการดำเนินการดังนี้

1. ให้มารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา จำนวน 19 คนตอบแบบสำรวจคุณค่าแห่งตน หลังจากตรวจให้คะแนนแล้ว มีมารดานอกสมรสที่มีคุณค่าแห่งตนอยู่ในระดับต่ำกว่า 60 คะแนน จำนวน 17 คน
2. ผู้วิจัยชี้แจงให้มารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาทราบวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมทั้งให้รายละเอียดในการเข้าร่วมการวิจัย และสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง กลุ่มตัวอย่างทั้ง 17 คน สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายมาจำนวน 16 คน และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสำรวจคุณค่าแห่งตน
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีภวนิยม

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสำรวจคุณค่าแห่งตน (ดังภาคผนวก ก)

1.1 ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าแห่งตน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสำรวจคุณค่าแห่งตนและปรับให้เหมาะสมกับมารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา เพื่อให้ตรงตามจุดประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยศึกษาแนวทางจากแบบวัดคุณค่าแห่งตนฉบับผู้ใหญ่อของ คูเปอร์สมิท (Coopersmith, 1984, pp. 5-6)

1.2 สร้างแบบสำรวจคุณค่าแห่งตน จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 4 ระดับให้เลือกตอบ โดยแบ่งเป็น

ข้อคำถามทางบวกจำนวน 20 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 23, 25, 26, 27, 29 และข้อ 30

ข้อคำถามทางลบจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4, 5, 8, 12, 13, 19, 21, 22, 24 และข้อ 28

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

ข้อความที่ให้ความหมายทางบวก ถ้าตอบว่า

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	1	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้	2	คะแนน
เห็นด้วย	ได้	3	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	4	คะแนน

ข้อความที่ให้ความหมายทางลบ ถ้าตอบว่า

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้	3	คะแนน
เห็นด้วย	ได้	2	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	1	คะแนน

แบบสำรวจคุณค่าแห่งตนนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งคุณค่าแห่งตนออกเป็น 4 ด้าน คือ

รายด้าน	ข้อ	จำนวนข้อ
คุณค่าแห่งตนโดยภาพรวม	1, 3, 5, 6, 8, 9, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 24, 26, 30	16
คุณค่าแห่งตนด้านครอบครัว	2, 10, 23	3
คุณค่าแห่งตนด้านสังคม	12, 13, 20, 25, 27, 28	6
คุณค่าแห่งตนด้านบุตรในครรภ์	4, 7, 11, 15, 29	5

1.3 นำแบบสำรวจคุณค่าแห่งตนที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (ดังภาคผนวก ข) และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำแบบสำรวจคุณค่าแห่งตนที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับมารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ดังนี้

1.4.1 มารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา ที่รับบริการ ณ บ้านพระคุณ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 4 ราย

1.4.2 มารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา ที่รับบริการ ณ บ้านสุฤทัย กรุงเทพฯ จำนวน 15 ราย

1.4.3 มารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา ที่รับบริการ ณ บ้านพักเด็ก และครอบครัว กรุงเทพฯ จำนวน 11 ราย

1.5 นำคะแนนที่ได้มาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .22 - .68 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 (ดังภาคผนวก ค)

สำหรับคะแนนรวมของมารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา จะอยู่ระหว่าง 30- 120 คะแนน การตัดสินใจระดับของคุณค่าแห่งตนโดยใช้คะแนนจากข้อมูลเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาโดยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{120 - 30}{\text{จำนวนชั้น}}
 \end{aligned}$$

= 30

จึงแบ่งคะแนนได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

30-60 คะแนน หมายถึง มีความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ

61-91 คะแนน หมายถึง มีความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองปานกลาง

92-120 คะแนน หมายถึง มีความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูง

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีภูวนิยม (ดังภาคผนวก ก)

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีภูวนิยม มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีภูวนิยม จากเอกสารและงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนในการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีภูวนิยม ตามจุดมุ่งหมายและวิธีการที่กำหนดไว้

2.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีภูวนิยมที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน (ดังภาคผนวก ค) ตรวจสอบความตรง โครงสร้างทางทฤษฎี (Construct Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และขอคำแนะนำ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีภูวนิยมที่สร้างขึ้น ไปใช้กับมารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาที่มีคุณสมบัติเหมือนกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง จึงนำมาใช้กับกลุ่มทดลอง

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research Design) ใช้แบบวัดผลก่อนและหลัง (Randomized Control Group Pretest-Posttest Design) เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีภูวนิยมต่อคุณค่าแห่งตนของมารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาจำนวน 16 คน โดยมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ซึ่งมีรูปแบบเทคนิคการวิจัยตามแบบแผนการทดลอง (ไพรัตน์ วงษ์นาม, 2543, หน้า 147)

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

		ตัวแปรต้น A (ระยะเวลา)		
		a_1	a_2	a_3
ตัวแปรต้น B (วิธีการให้คำปรึกษา)	b_1	S_1	S_1	S_1
		S_2	S_2	S_2
		.	.	.
		.	.	.
		S_n	S_n	S_n
	b_2	S_1	S_1	S_1
		S_2	S_2	S_2
		.	.	.
		.	.	.
		S_n	S_n	S_n

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

S	แทน	ตัวอย่างที่รับการทดลอง (S_1 คือตัวอย่างคนที่ 1)
b_1	แทน	วิธีการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีภวนิยม
b_2	แทน	วิธีปกติ
a_1	แทน	ระยะก่อนการให้คำปรึกษา
a_2	แทน	ระยะหลังการให้คำปรึกษา
a_3	แทน	ระยะติดตามผลหลังการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการทดลอง

มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 เสนอแบบขออนุมัติทำวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย เพื่อตรวจสอบขั้นตอนในการทดลองมิให้มีผลกระทบต่อสิทธิ และเสรีภาพหรือมีอันตรายใด ๆ แก่กลุ่มตัวอย่าง และได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2549

1.2 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการสมาคม

ส่งเสริมสถานภาพสตรี เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ เพื่อขออนุญาตทำการศึกษาวิจัยและขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยกับมารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา

1.3 หลังจากได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบเจ้าหน้าที่บ้านพักฉุกเฉินเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัย

2. ขั้นตอนการทดลอง แบ่งเป็น 4 ระยะ ได้แก่

2.1 ระยะก่อนการทดลอง

2.1.1 ผู้วิจัยนำแบบสำรวจคุณค่าแห่งตนให้มารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาในบ้านพักฉุกเฉิน เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ ทำการทดสอบในวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 จำนวน 19 คน เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pre-Test) ได้ผู้ที่มีคะแนนคุณค่าแห่งตนอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 17 คน จากนั้นผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างทั้ง 17 คนมีความสนใจและยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

2.1.2 ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน จากนั้นผู้ร่วมวิจัยลงชื่อในเอกสารยินยอมเข้าร่วมการวิจัย และให้เจ้าหน้าที่จากบ้านพักฉุกเฉินลงชื่อยินยอมให้ผู้ร่วมวิจัยทำการทดลองในกรณีที่ผู้เข้าร่วมวิจัยยังไม่บรรลุนิติภาวะ

2.2 ระยะทดลอง

เริ่มตั้งแต่วันที่ 8 พฤษภาคม 2549 ถึง วันที่ 8 มิถุนายน 2549 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยให้มารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีภวนิยมเข้าร่วมกลุ่มกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ในวันจันทร์และพฤหัสบดี เวลา 13.00 – 14.30 น. โดยจะต้องเข้าร่วมกลุ่มกันครั้งละ 90 นาที เป็นเวลา 5 สัปดาห์ติดต่อกัน ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินกิจวัตรประจำวันตามปกติ

2.3 ระยะหลังการทดลอง

เมื่อสิ้นสุดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีภวนิยม ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตอบแบบสำรวจคุณค่าแห่งตนฉบับเดียวกันกับที่ใช้วัดในระยะก่อนการทดลองเป็นคะแนนหลังการทดลอง (Post- Test) ในวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2549

2.4 ขั้นติดตามผล

หลังจากจบการทดลองแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยนัดผู้เข้าร่วมวิจัยตอบแบบสำรวจคุณค่าแห่งตนฉบับเดิมที่ใช้ในการวัดในระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลอง เพื่อวัดคุณค่าแห่งตนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นคะแนนในระยะติดตามผล (Follow-Up) ในวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2549

3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อแปลผลข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ

ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการเห็นคุณค่าแห่งตนของมารดานอกสมรสกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated – Measures Analysis of Variance: One Between-Subjects Variable and One Within-Subject Variable) (Howell, 1997, pp. 457-482)

3.2 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Test)

3.3 ตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นโดย ภาษา QBASIC ของรองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม (อาจารย์ประจำภาควิชาและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา)